

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Sözleşmesinden geri çekilme kararının doğurduğu ve doğuracağı sonuçların araştırılması amacıyla; Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca, bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz. 04.05.2021

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi yani bilinen adıyla İstanbul Sözleşmesi 11 Mayıs 2011'de 45 ülke ve Avrupa Birliği tarafından imzalanan kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle mücadele yöntemlerine ilişkin tarafı olduğu ülkelere temel standartları ve ülkelerin bu konudaki yükümlülüklerini belirleyen uluslararası sözleşmedir.

Kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddetin önlenmesine dönük kadın haklarını en kapsamlı şekilde savunan ve Türkiye'nin de ilk imzacısı olduğu İstanbul Sözleşmesi'nden 20 Mart 2021 tarihinde Cumhurbaşkanlığı kararı ile tek taraflı geri çekilme kararı alınmıştır.

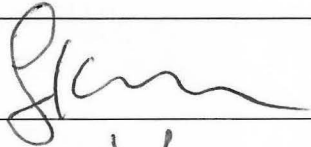
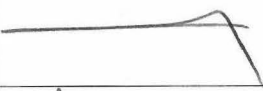
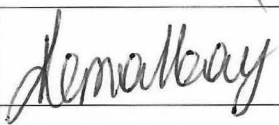
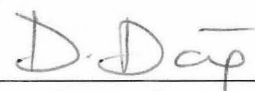
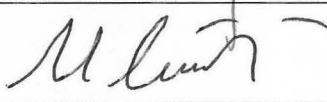
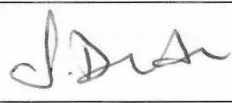
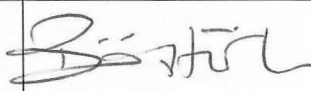
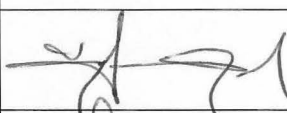
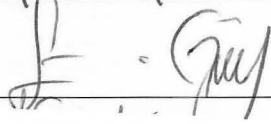
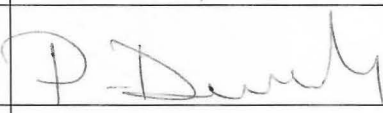
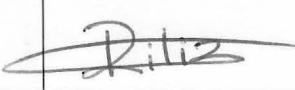
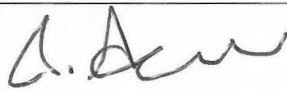
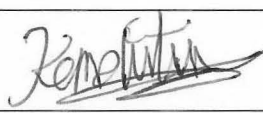
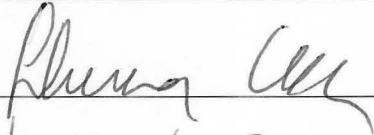
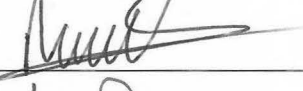
İstanbul Sözleşmesi kadına yönelik şiddeti önleyici mekanizmalar geliştirilmesini, şiddete maruz kalan kadınlar için koruyucu önlemler alınmasını, etkin soruşturma, kovuşturma ve yargılama yürütülmesini, ulusal ve uluslararası kadın örgütleriyle birlikte erkek şiddetini önleyecek bütünlüklü politikalar geliştirilmesini ve uygulanmasını tarafı olan devletlere hükmeder.

Şiddet mağduru olan kişinin beyanı ile alınan koruma kararının ardından etkin yürütülen yargılama süreci ve yürütülen ceza politikası yalnızca şiddet mağdurunu değil, şiddete uğrayıp şikayetçi olmak konusunda şüpheleri olan kadınları cesaretlendireceği gibi, şiddet failleri açısından da caydırıcı bir noktada durmaktadır. Kadına yönelik şiddette Türkiye'nin bugün uyguladığı cezasızlık politikası neredeyse hergün yaşanan şiddet olaylarını ve cinayetleri arttırmaktadır.

İstanbul Sözleşmesi eşitsizliği ortadan kaldırmayı nihai amacı olarak belirlediği için insanların cinsel yönelimlerinden, yaşam tarzlarından dolayı şiddete, cinsel saldırıya ve ölüm tehdidine uğramasını engellemektedir. İstanbul Sözleşmesi'nin etkin uygulanmaması LGBTİ+'ların da sistematik olarak eşitsizliklerin, tehditlerin ve saldırıların hedefi haline gelmesine sebep olmaktadır.

20 Mart 2021 tarihinde İstanbul Sözleşmesinden geri çekilme kararı verilmesinin ardından 20 Mart-27 Nisan tarihleri arasında 32 kadın erkekler tarafından öldürülmüştür. Sözleşmeden çekilme kararının ardından 10 kadın uzaklaştırma kararına rağmen erkekler tarafından katledilmiştir. 2002 yılından itibaren çalışmalar yapan Boğaziçi Üniversitesi Cinsel Tacizi Önleme Komisyonu koordinatörü ücretsiz izne çıkarılarak fiilen işlevsiz hale getirilmiştir. Gökkuşluğu bayrağı her yerde hedef haline getirilerek üniversitelere LGBTİ+ kulüpleri kapatılmıştır. Sağlık Bilimleri Üniversitesi yönetimi; Ebelik bölümünde okutulan 'Toplumsal Cinsiyet Eşitliği' dersine dini ve milli değerleri tartışmaya açtığı gerekçesiyle soruşturma açmıştır. Yüzlerce kadın gerek sosyal medya hesaplarından gerekse evlerinin önüne bırakılan notlarla tehdit edilmiştir. Sosyal medyada #12 Nisan'ı "Dünya Tecavüz Günü" ilan ederek kadınların tecavüze uğramasını, katledilmesini teşvik eden paylaşımlar yapılmıştır. AKP'li Mersin Akdeniz Belediyesi, 8 Mart eylemine katıldıkları için 4 kadın işçiyi KOD 29'a göre işten attı. Bilecik Belediyesi'ne astıkları İstanbul Sözleşmesi billboardları "polis ve öğretmenleri zan altında bıraktığı" gerekçesiyle soruşturma açılmıştır. İçişleri Bakanlığı, belediyelere resmi yazı yazarak soruşturma yürütür gibi temel görevlerini sorgulayıcı şekilde LGBTİ+ çalışmaları yürütüp yürütmediğini sormuştur. Diyarbakır'da Rosa Kadın Derneği'nin de aralarında olduğu çok sayıda adrese düzenlenen operasyonda 26 kadın gözaltına alınmış 11 kadın tutuklanmıştır.

İstanbul Sözleşmesinden çekilme kararının ardından kadınlar uzaklaştırma kararlarına rağmen hayatını kaybetmiş, LGBTİ+'lar şiddete ve tehditlere maruz kalmış, Cumhurbaşkanlığının kararına karşı çıkan kadınlar gözaltına alınmış, işten çıkarılmış ve toplumsal cinsiyet eşitliğini ortadan kaldırmaya yönelik adımlar atılmıştır. İstanbul Sözleşmesinden geri çekilme adımı kadınların hayatlarının ve haklarının gasp edilmesidir ve bu kararda ısrar edilmesi şiddetin, cinayetlerin ve eşitsiliğin boyutlarını arttıracaktır. Sözleşmeden çekilme kararının ortaya çıkaracağı sonuçların araştırılması ve kamuoyu ile paylaşılması gerekmektedir. 2011 yılında sözleşmeyi onaylayan ve yürürlüğe girmesini sağlayan TBMM bu konuya ilişkin bütünlüklü bir araştırma yapmalıdır.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
2	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
3	MUSA PİROĞLU	İSTANBUL	
4	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	
5	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
6	MURAT SARISAÇ	VAN	
7	SAİT DEDE	HAKKARİ	
8	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
9	HİŞYAR ÖZSOY	DİYARBAKIR	
10	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	
12	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	
13	PERO DUNDAR	MARDİN	
	FILİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
15	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	
16	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	
17	FELEKNAS UCA	BATMAN	
18	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
19	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	
20	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	